

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
สภาพขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๗๖
วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๔๑๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาพขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) เพื่อเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปยังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โดยเชิญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมาให้ข้อมูลและความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) โดยวิเคราะห์ให้เห็นข้อดีข้อเสียของการมีผู้ตรวจการเลือกตั้ง ดังนี้

ข้อดี

๑. การทำหน้าที่ตรวจสอบเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้ตรวจการเลือกตั้งสามารถใช้เครือข่ายที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้การจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. การปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน กล่าวคือ เมื่อพ้นเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งแล้ว ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง ไม่เกิดการสร้างอิทธิพลในพื้นที่

๓. การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งมีความหลากหลาย เนื่องจากมีการแต่งตั้งบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งมาจากบุคคลผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้งหรือบุคคลที่มีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง

๔. ทำให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งมากขึ้น โดยไม่ใช่แต่ตั้งเฉพาะบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเท่านั้น

ข้อเสีย

๑. การปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งไม่มีความรู้ในเรื่องพื้นที่ ตัวบุคคล ขาดความเข้าใจหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จังหวัดที่ตนเองได้รับแต่งตั้งได้ เนื่องจากสัดส่วนในการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งมาจากจำนวนบุคคลที่มีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้งมากกว่าบุคคลที่อยู่ในพื้นที่

๒. การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งอาจก่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณที่สูงขึ้นได้ อาทิ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ทำให้เกิดความไม่คุ้มค่า

๓. การปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวในการเลือกตั้ง ส่งผลให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งขาดความรู้และประสบการณ์การทำงาน ขาดประสิทธิภาพ รวมทั้งไม่มีความผูกพันกับองค์กร

๔. จะเกิดปัญหาในกรณีที่มีการจับสลากบุคคลที่มีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้งตามมาตรา ๒๔ (๒) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. แต่บุคคลที่ถูกจับสลากดังกล่าวอาจไม่ยินยอมที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดที่จับสลากได้

สำหรับข้อเสนอของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีดังนี้

๑. ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตรวจสอบเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการเลือกตั้ง

๒. ควรกำหนดหลักการให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องมีผลงานในช่วงที่มีการเลือกตั้ง หากไม่มีผลงานสามารถเป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่งก่อนได้

๓. ควรกำหนดกลไกการประสานงานของเครือข่ายที่มีอยู่ทั้งหมดให้สอดประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ความเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมือง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) ดังนี้

๑. เนื่องจากการอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหลักสูตรการอบรมที่มีความจำเป็นที่จะต้องมีกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ทั้งผู้ปฏิบัติงาน ผู้บังคับใช้กฎหมาย อาทิ การอบรมการจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สมุหบัญชีเลือกตั้งของพระองค์เมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้งร่วมกัน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานและการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปในแนวทางเดียวกัน การอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

๒. เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระองค์เมืองเพื่อใช้จ่ายตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ควรเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓. การใช้จ่ายเงินเพื่อการบริหารกองทุนและการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรยกเลิกถ้อยคำ “แต่การนำไปใช้เพื่อการเดินทางไปต่างประเทศไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะกระทำมิได้”

ส่วนกรณีที่มีความกังวลในบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๒๑ เกี่ยวกับฐานคิดของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้น สะท้อนให้เห็นว่า พระองค์เมืองต้องมีบทบาทในการสร้างความศรัทธาต่อประชาชน อาทิ การเพิ่มงบประมาณรายปีให้กับบุคลากรด้านศาสนาและนิติบุคคลที่บริจาคเงินให้กับพระองค์เมือง

ความเห็นของที่ประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการเห็นควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการรวบรวมและสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการประชุมคณะกรรมการครั้งนี้เพื่อประกอบการพิจารณาและนำเสนอต่อคณะกรรมการมาธิการเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

นางสาวสุธิดา กณาพันธ์
วิทยากรชำนาญการ
ผู้สรุปผลการประชุม

นางสาวปริยาภรณ์ แก้วโภน
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการมาธิการ
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน

25/5/1100✓ ผู้ตรวจสรุปผลการประชุม